

Kraj: JEZERSKO

Spomenik: STANOVANJSKA ARHITEKTURA IN KAŠČA

Zgornje Jezersko 130 - pri Robleku - Šinkovec -

Domačija leži na položnem pobočju na južnem obronku zgornje doline Jezerskega. Predstavlja običajen tip bogate samotne kmetije z velikim številom gospodarskih objektov poleg dominante stanovanjske hiše.

Poslopje je zidano, pokrito z dvokapno streho na čop / kritina so skodle/, pritlično postavljeno v breg s široko fasado. K prvotnemu pravokotnemu obrisu je na strani /južni/, ki je obrnjena v dolino prizidan stanovanjski prizidek. Na tej strani /nekdaj čelna/ je tudi razveljavljena vhodna funkcija.

Zunanjščina je s prizidkom in delno povečanimi okni ~~terxxxxixixixix~~ ~~zatzspzzz~~/podstrešje je adaptirano v stanovanjske namene/ bistveno spremenjena. V 19. stoletju /1868/ je bil na dvoriščni daljši fasadi postavljen nov portal, ki ima v trikotnem timpanu dve letnici 1565 in 1868.

Zatrejna fasada s prizidkom je v stanovanjskem /pritličnem nivoju/ delu odprta s šestimi okni klas. dimenzij in proporcev ter vrati na prizidku. Fasada je v tem nivoju razčlenjena z lesenim gankom, ki oklepa prizidek. Kletni /talni/ nivo je v sredini odprt z lesenimi vrati /leseni podboji/ ter po enim oknom na vsaki strani.

Dvoriščna /severna/ fasada je razčlenjena z malenkostnim umikom stene ob kuhinji, odprta pa je z dvema oknoma /odpirata kamro in kuhinjo/ portalom /1868/ in dvema oknoma kamre.

Ožja zatrejna fasada je v pritličnem nivoju odprta s tremi okni, na nekdanji čelni fasadi pa z dvema oknoma "hiše", vhodnimi vrati, razčlenjena s prizidkom gankom krog njega ter tremi okni prizidka. Zatrej zapažen z deskami.

~~Tlxxxxxxx~~ Tlorisna zasnova je monumentalna z velikansko ~~gankama~~ vežo v obliki črke L. V prvotni formi je ohranjen predvsem bistveni stanovanjski del s črno kuhinjo, obokano kamro in veliko "hišo" /6 X metrov/. Na nasprotni strani pa sta situirana dva /nekdaj verjetno/ gospodarska/prostora - shrambi. Pod njima je obokana klet - vanjo vodijo težka vrata v značilnem kamnitem portalu s posnetimi robovi. Po tem znaku je verjetno hiša v celoti iz 16. stoletja - oziroma točneje 1565.

Kuhinja je banjasto obokana z velikanskim odprtim ognjiščem, ki je spremenjeno v štedilnik. Za tem prostorom je kamra. in vzporedno z njima bogata hiša - krita je z ravnim stropom z bogato profiliranimi deskami in nosilnim tramom. Ves prostor je pod stropom v višini nosilnega tramu opažen s profiliranim lesom /motiv stropnikov/. Kamra je križno obokana

Veža je krita z lepim lesenim stropom, v ožjem delu /poleg kuhinje/

pa z banjastim /pravilnim/ obokom.

Letnica 1565 na klasicističnem portalu žal ni več dokumentirana, verjetno je bila na nekdanjem portalu - vendar se ni ohranilo tudi izročilo. Po izročilu je pri hiši živelo v nepretrgani vrsti 11 generacij Roblekov.

Gospodarski objekt - kašča - predstavlja tradicionalen tip podzidane kašte. Vendar brez značilnega balkona. Na zatrepi fasadi je datirana z letnico 1768. - kritina skodle.

Poslopje je odličen primer ljudske arhitekture /bogate/ iz srede 16. stoletja - datacija je verjetno točno. Spomenik kategorije A, kljub nekaterim spremembam zunanjščine, ki komajda še kaže pomembnejša spomeniška svojstva.

Zapiski II. 6. IX. 1963

Ivan Sedej